Europeiska rådet

**Bryssel den 7 mars 2016**
**(OR. en)**

**SN 28/16**

**NOT**

| | |
|---|---|
| Ärende: | Uttalande från EU:s stats- och regeringschefer (Bryssel den 7 mars 2016) |

1. Efter mötet med premiärminister Ahmet Davutoğlu behandlade EU:s stats- och regeringschefer migrationsläget, i synnerhet när det gäller västra Balkanrutten. De välkomnade diskussionen med den turkiske premiärministern om förbindelserna mellan EU och Turkiet och framstegen med genomförandet av den gemensamma handlingsplanen. Turkiet bekräftade sitt åtagande att genomföra det bilaterala grekisk–turkiska återtagandeavtalet för att godta ett skyndsamt återvändande av alla migranter som inte behöver internationellt skydd och som reser över från Turkiet till Grekland och att ta tillbaka alla irreguljära migranter som grips på turkiskt vatten.

   Stats- och regeringscheferna var överens om att det krävdes djärva åtgärder för att stänga människosmugglingsrutterna, förstöra affärsmodellen för dem som ägnar sig åt människosmuggling, skydda våra yttre gränser och få ett slut på migrationskrisen i Europa. Vi måste bryta sambandet mellan att stiga ombord på en båt och att få bosättning i Europa.

Det är anledningen till att de betonade vikten av den Nato-insats i Egeiska havet som inleddes idag. De uppmanade alla medlemmar i Nato att aktivt stödja den. De välkomnade varmt de ytterligare förslag för att ta itu med migrationsfrågan som Turkiet presenterade idag. De enades om att arbeta med utgångspunkt i de principer som de innehåller, dvs. att

- återsända alla nya irreguljära migranter som reser över från Turkiet till de grekiska öarna, varvid EU ska täcka kostnaderna,
- för varje syrier som återtas av Turkiet från de grekiska öarna vidarebosätta en annan syrier från Turkiet i EU:s medlemsstater inom ramen för gällande åtaganden,
- påskynda genomförandet av färdplanen för viseringsliberalisering med alla medlemsstater i syfta att häva viseringskraven för turkiska medborgare senast i slutet av juni 2016,
- påskynda utbetalningen av det ursprungligen allokerade beloppet på tre miljarder euro för att säkerställa finansieringen av en första omgång projekt före slutet av mars och besluta om ytterligare finansiering för flyktingfaciliteten for syrier,
- så snart som möjligt genomföra förberedelser inför beslutet om öppnande av nya kapitel i anslutningsförhandlingarna på grundval av Europeiska rådets slutsatser från oktober 2015,
- samarbeta med Turkiet i varje gemensam insats för att förbättra de humanitära förhållandena inne i Syrien, vilket skulle göra det möjligt för lokalbefolkningen och flyktingar att bo i områden som är säkrare.

Europeiska rådets ordförande kommer att fortsätta att diskutera dessa förslag och utarbeta detaljerna med den turkiska sidan före Europeiska rådets möte i mars. I detta arbete kommer unionslagstiftningen och internationell rätt att respekteras.

EU:s stats- och regeringschefer diskuterade också mediernas situation i Turkiet med den turkiske premiärministern.

2. Stats- och regeringscheferna erinrade vidare om att Europeiska rådet vid mötet den 18–19 februari beslutade att återgå till en situation där alla Schengenområdets medlemmar till fullo tillämpar kodexen om Schengengränserna, samtidigt som hänsyn tas till de särdrag som kännetecknar sjögränserna, och upphör med att systematiskt "vinka igenom" människor. Strömmarna av irreguljära migranter längs västra Balkanrutten har nu upphört.

3. För att göra detta hållbart, krävs åtgärder med följande inriktning:

   a) Stå vid Greklands sida i detta svåra läge och göra vårt yttersta för att hjälpa till att hantera den situation som har uppstått till följd av denna utveckling. Detta är ett kollektivt EU-ansvar som kräver en snabb och effektiv mobilisering av EU:s alla tillgängliga medel och resurser samt av bidrag från medlemsstaterna.
   b) Tillhandahålla ett omedelbart och verkningsfullt svar på den mycket svåra humanitära situation som snabbt håller på att utvecklas på fältet. Kommissionen kommer skyndsamt att tillhandahålla nödhjälp i nära samarbete med Grekland, andra medlemsstater och icke-statliga organisationer på grundval av en bedömning av behoven från kommissionen och Grekland samt en beredskaps- och åtgärdsplan. I sammanhanget välkomnar stats- och regeringscheferna kommissionens förslag om tillhandahållande av krisstöd inom EU och uppmanar rådet att anta detta före Europeiska rådets möte i mars och därigenom utöka antalet finansiella instrument som kan användas; de uppmanar budgetmyndigheten att vidta eventuella uppföljningsåtgärder.

c) Ge ytterligare stöd till Grekland för förvaltningen av de yttre gränserna, inklusive dem med f.d. jugoslaviska republiken Makedonien och Albanien, och säkerställa välfungerande hotspots med fullständig identifiering och registrering och fullständiga säkerhetskontroller samt tillgång till tillräcklig mottagningskapacitet. Frontex kommer att så snart som möjligt göra ytterligare en förfrågan om nationella gästande tjänstemän och samtliga medlemsstater bör lämna ett fullständigt svar senast den 1 april. Europol kommer att snabbt utstationera gästande tjänstemän till alla hotspots för att stärka säkerhetskontrollerna och stödja de grekiska myndigheterna i kampen mot smugglare.

d) Hjälpa Grekland att få till stånd ett omfattande, storskaligt och påskyndat återvändande till Turkiet av alla irreguljära migranter som inte är i behov av internationellt skydd, på grundval av återtagandeavtalet mellan Grekland och Turkiet och från och med den 1 juni återtagandeavtalet mellan EU och Turkiet.

e) Väsentligt påskynda genomförandet av omplaceringen för att minska det för närvarande hårda trycket på Grekland. Easo kommer att göra ytterligare en förfrågan om nationell expertis till stöd för det grekiska asylsystemet och alla medlemsstater bör lämna ett skyndsamt och fullständigt svar. Medlemsstaterna uppmanas också att omgående tillhandahålla fler platser för omplacering. Kommissionen kommer att månatligen rapportera till rådet om genomförandet av omplaceringsåtagandena.

f) Fortsätta att nära samarbeta med länder utanför EU på västra Balkan och tillhandahålla nödvändigt stöd.

g) Genomföra de befintliga vidarebosättningsåtagandena och fortsätta arbetet med ett trovärdigt, frivilligt humanitärt mottagandeprogram tillsammans med Turkiet.

h) Omedelbart vidta alla nödvändiga åtgärder när det gäller eventuella nya rutter som kan uppstå, och trappa upp kampen mot smugglare.

i) Som en prioriterad fråga vidareutveckla alla delar av kommissionens färdplan om återupptagande av Schengensamarbetet för att få ett slut på de tillfälliga kontrollerna vid de inre gränserna och återupprätta ett normalt fungerande Schengenområde före årets slut.

Detta dokument fastställer inte några nya åtaganden för medlemsstaterna när det gäller omplacering och vidarebosättning.

4. Dessa är brådskande åtgärder som måste vidtas mot bakgrund av den rådande situationen på plats, och de måste fortlöpande ses över. Europeiska rådet kommer att återkomma till migrationsfrågan i alla dess aspekter vid Europeiska rådet i mars för att ytterligare konsolidera det gemensamma europeiska genomförandet av vår övergripande migrationsstrategi.